

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Externis Regulis Amoris Et Morum, Legibus Utique, ac Præceptis
Virtutum Theologicarum, & Cardinalium, necnon Decalogi & Ecclesiae -
Libros Vndecim Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput LXVII. Observanda circa pluralitatem beneficiorum, an licita sit?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73203)

deatur, si ordo requisitus intra annum suscipiatur.

2°. esse debet ex legitimo matrimonio: illegitimus enim nequit beneficium possidere, sine dispensatione Papæ, pro beneficiis curatis & duplicibus; vel Episcopi pro non curatis & simplicibus: quia tamen Canonicatus Ecclesiæ Cathedralis requirit ordinem sacrum, cuius illegitimus est incapax, utpote irregularis, nequit ab Episcopo habitari ad ejusmodi beneficium, nisi prius à Supremo Pontifice dispensatus fuerit ad ordinem sacrum. Et si Papa cum ipso dispensaverit ad beneficia simpliciter, non censetur dispensasse ad curata, neque ad dignitates & personatus, neque ad Canonicatum Ecclesiæ Cathedralis, prout Doctores colligunt ex cap. 4. de præbendis in 6. Nec Episcopus potest dispensare ut illegitimus habeat beneficium in loco, ubi pater est vel fuit Præfatus, vel Canonicus. Legitimi verò licet possint habere beneficium in Ecclesiis, ubi eorum pater præsidet, sed non illud ipsum quod pater obtinuit, nisi inter patrem & filium alius intercesserit. Quæ omnia ex variis juribus probant Doctores apud Bassæum verbo *beneficium* 3. n. 1.

556 3°. debet esse in ætate competenti, quæ est 30. annorum completorum in Episcopis & Abbatibus: 24. completorum in Abbatibus & Parochis: 22. completorum in recipientibus beneficia duplicia, non curata: 14. saltem inchoatorum in recipientibus beneficia simplicia. Trid. sess. 24. c. 12. & sess. 25. c. 7. de Regular. Requirit quidem idem Concilium 21. annos inceptos in Canonicis Cathedralium. Sed hoc ideò quia in illis requirit Subdiaconatum, saltem intra annum suscipiendum. In quo quia Episcopi studiorum causâ dispensare possunt (ut à fortiori colligitur ex sess. 7. cap. 12. de reform. ubi conceditur ipsis studiorum causâ dispensare cum obtinentibus beneficium curatum) ideò sustineri potest consuetudo in multis vigen Ecclesiasticis, ut ad Canonicatus Cathedralium cum obligatione Horarum assumantur, qui decimum-quartum annum ætatis attigerunt, ut interim reditus beneficii accipiant, donec absolutis studiis Subdiaconi fieri possint.

4°. debet esse cælebs, quia conjugatus est incapax beneficii, & si Clericus minorum Ordinum, habens beneficium, uxorem ducat, ipso jure illud amittit, prout habetur in multis canonibus tit. de conjugatis. Vacat etiam beneficium secularare per professionem religiosam, cap. 4. de reg. in 6°.

5°. debet carere impedimento juris, cuiusmodi sunt excommunicatio major, suspensio, interdictum, & irregularitas: quisquis enim est irretitus aliquo ex istis impedimentis (etiamsi sit excommunicatus toleratus, inquit Bassæus) inhabilis est ad beneficia, electioque ipsius & collatio ipso jure irrita est.

6°. debet esse probæ vitæ.

557 7°. sufficientis literaturæ, quæ diver-

Tom. II.

sa requiritur pro beneficiorum diversitate.

8°. debet habere intentionem perseverandi in statu ecclesiastico (nisi superveniat justa causa, quæ aliud suadeat) idque etiamsi non accipiat nisi beneficium simplex; cui nullus Ordo sacer annexus est: nam accipiens ejusmodi beneficium, solum ut se sustentet, aut dicit; donec ducat uxorem, ex communi mortaliter peccat; cum obligatione resignandi beneficium: eò quòd directè faciat contra intentionem Ecclesiæ, & Fundatorum; licet non teneatur ad restitutionem fructuum, si officio & muneri suo fecerit satis. Qui verò accipit parochiale beneficium, sine animò intra annum suscipiendi sacerdotium, ultra mortale peccatum, incurrit obligationem restituendi fructus; cap. *commissa* 36. de electionibus in 6°. Illos tamen retinere poterit, si mutatâ voluntate, fiat intra annum Sacerdos.

Denique accipiens beneficium non parochiale, cui annexus est Ordo sacer, debet sub mortali habere intentionem illum suo tempore suscipiendi: quamvis, si secus fecerit, nullo jure imponatur ipsi obligatio restituendi fructus, modò per Vicarium satisfecerit.

CAPUT LXVII.

Observanda circa pluralitatem beneficiorum, an licita sit?

558 **O**bservandum 1°. esse illicitum, absque legitima dispensatione, vel evidenti necessitate, ad Ecclesiæ utilitatem spectante, simul habere plura beneficia; quorum unum sufficit ad congruam sustentationem, ætatis qualitatibus & oneribus personarum, &c. Colligitur ex Trid. sess. 24. cap. 17. de reform. ubi dicitur, quòd praxi contrariâ ecclesiasticus ordo pervertitur. Rationem dat S. Thomas quodlib. 9. a. 5. quia *hoc quòd est habere plures prebendas, plures in se inordinationes continet, utpote quòd non est possibile, aliquem in pluribus Ecclesiis deservire, in quibus est præbendatus, cum præbenda videatur esse ordinata, quasi quadam stipendia Deo ibidem ministrantium. Sequitur etiam diminutio divini cultus, dum unus loco plurium instituitur (& sic legitur unum Officium, unum Sacrum, &c. loco plurium quæ aliàs legerentur.) Sequitur etiam in aliquibus defraudatio voluntatum rectorum, qui ad hoc aliqua bona Ecclesiis contulerunt, ut certus numerus Deo deservientium ibi esset. Sequitur etiam inæqualitas, dum unus pluribus beneficiis abundat; & alius nec unum habere potest. Et multa alià ejusmodi quæ de facili patent.* Ex quibus S. Doctor concludit, pluralitatem beneficiorum non esse quidem de numero actionum, quæ dicantur intrinsecè malæ, sive quæ habent in se deformitatem inseparabiliter annexam (aliàs, inquit, in nullo casu dispensationem recipere posset, quod nullus dicit) nec posse contineri inter actiones indifferentes, minùs inter bonas ex genere suo; sed inter eas, quæ absolutè consideratè deformitatem, vel inordinationem quam-

dam important, quæ tamen, aliquibus circumstantiis advenientibus, bonæ efficiuntur. Quamvis enim habere plures præbendas, aliquæ inordinationes contineat, aliæ tamen circumstantiis possunt supervenire, ita honestantes actum, quod prædictæ inordinationes totaliter evacuentur, ut patet si sit necessarium in pluribus Ecclesiis ejus obsequium, & possit plus servire Ecclesie, vel tantundem, absens, quam alius præfens; & si qua alia sunt hujusmodi; & tunc istis conditionibus supervenientibus, cum recta intentione, non erit peccatum. ... Si verò aliquis hac intentione plura beneficia habeat, ut sit doctor, ut laicus vivat, & ut facilius ad Episcopatum perveniat, in aliqua Ecclesiarum ubi est præbendatus, non tolluntur prædictæ deformitates, sed augetur: quia cum tali intentione, & unum beneficium habere esset illicitum. Hactenus S. Thomas.

559 Ex quibus postremis verbis S. Doctoris apparet esse illicitum, assumere pastorem, vel ejusmodi beneficium, non animo illud perpetuò retinendi, sed solo animo ad alia pinguiora ascendendi, vel renuntiandi cum aliquo emolumento, vel simplici pensione sine obligatione animarum. Quia contrarium dicere cum Suárez to. 3. de relig. lib. 1. cap. 17. n. 18. est fovere avaritiam Sacerdotum, & carnalem cupiditatem, vocationemque ecclesiasticam, unde tota sacerdotalis sanctitas defluit, in suo fonte corrumpere, denique implere Ecclesiam mercenariis ac falsis Pastoribus, quibus non oves, sed se pascere cura sit.

560 Observandum 2°. non posse simul retineri plura beneficia incompatibilia, absque dispensatione, quam solus Papa regulariter concedere potest: posse tamen simul retineri plura simplicia, si utrumque non requirat residentiam, & unum non sufficiat ad congruam beneficiati sustentationem, ut patet ex Trid. supra. Potest item uni beneficio duplici adungi aliud simplex, residentiam non exigens, quando illud prius est insufficientis. In Belgio autem usu receptum est, uni Parochiæ, auctoritate Episcopi, posse addi alteram, quando utraque separatim est insufficientis. Denique Parochia unita beneficio simplici ejusdem Ecclesiæ, v. g. Canonici, reputatur pro unico beneficio ad effectum simul utrumque sine dispensatione retinendi.

561 Observandum 3°. quoddam beneficium simplex habens, per se ad honestam sustentationem insufficientis, illud dimittere non teneatur, cum pinguis beneficium, per se sufficiens, adeptus fuerit. Non enim id præcipit Tridentinum sess. 24. de reform. c. 17. cum ait: Imposterum unum tantum beneficium ecclesiasticum singulis conferatur; quod quidem si ad vitam ejus, cui conferatur, honeste sustentandam non sufficiat, liceat aliud simplex sufficiens, dummodo utrumque residentiam non requirat, eidem conferri. Non enim sequitur: ille qui unum per se sufficiens habet, alterum insuffi-

ciens simul acquirere non potest. Ergo qui unum habet per se sufficiens, alterum insufficientis dimittere debet. Ratio enim propter quam beneficium habens per se sufficiens, alterum insufficientis postulare & acquirere non possit, est quia ad alterum postulandum sola avaritia vel ambitio impelli videtur: quam ob rationem beneficiorum pluralitas prohibetur e. jam dudum de præbend. & dignit. Unius verò beneficii per se insufficientis possessor, avaritiâ impelli non censetur ad postulandum alterum, ad vitam suam honeste sustentandam. Et idem Tridentinum id permittit, ad id non requirendo ut primum dimittat, adepto secundo ad vitam sustentandam per se sufficiente.

562 Observandum 4°. ex cap. multa 28. de præbend. & extrav. detestabilis eod. habentem beneficium cum cura animarum, vel dignitatem, vel personatum, vel officium: si alterum ejusdem generis obtinuerit, obtentâ pacificâ possessione secundi, vacare prius. Idem statuitur de duobus præbendis uniformibus, sub eodem tecto, cap. literat 9. de concess. præbendæ, v. g. de duobus Canoniciatibus, vel Capellanis, ad eandem functionem concurrentibus in eadem Ecclesia, ita ut adeptâ pacificâ possessione alterius, vacet prior.

563 Observandum 5°. dispensatum, sine legitima causa, ad habendum plura simul beneficia, non esse tutum in conscientia, sed debere alterum resignare, ut Doctores communiter tradunt. Causæ autem legitime tres possunt numerantur. 1^a. necessitas Ecclesiæ. 2^a. evidens utilitas ejusdem. 3^a. insignia merita personæ, vel majorum ejus in Ecclesiam. Quomodo in Germania filii Principum sæpè permittitur polygamia Episcopatum, imò & promotio ad illos ante legitimam ætatem.

CAPUT LXVIII.

Explicatur gravitas peccati eorum qui conferunt beneficia indignis, vel minus dignis.

564 Certum est 1°. conferentem indigno, cum dignus haberi potest, gravissime peccare, cum obligatione reparandi damna per hoc illata Ecclesiis. Toletus lib. 5. cap. 78. n. 2. & Doctores communiter, id extendentes ad Patronum præsentantem indignum, & addentes ejusmodi collationem semper esse irritabilem, & sæpè irritam ipso jure. Gravitatem istius criminis optimè explicat Alexander III. cap. grave nimis, de præbendis, dicens: Grave nimis & absurdum, quod quidam Ecclesiarum Prælati, cum possint viros idoneos ad ecclesiastica beneficia promovere, assumere non verentur indignos, quibus neque morum honestas, neque litterarum scientia suffragatur, carnalem sequentes affectum, non iudicium rationis. Unde quantum Ecclesiis damna proveniant, nemo sanæ mentis ignorat.

Certum est 2°. collationem factam minus